

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MANUELA CAMPOSA SÁNCHEZ-BORDONE,
predstavljeni 27. aprila 2023¹

Zadeva C-807/21

Deutsche Wohnen SE
proti
Staatsanwaltschaft Berlin

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Kammergericht Berlin (višje deželno sodišče v Berlinu, Nemčija))

„Predhodno odločanje – Varstvo osebnih podatkov – Uredba (EU) 2016/679 – Kršitve – Pripis kršitve, ki so jo storili zaposleni podjetja, temu podjetju – Morebitna objektivna odgovornost – Prenos pojmov, razvitih v konkurenčnem pravu“

1. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe Sodišču ponuja priložnost, da se izreče o pogojih, pod katerimi se lahko pravni osebi naloži upravna globa za kršitve Uredbe (EU) 2016/679.²
2. Zlasti je treba ugotoviti:
 - ali je pravni osebi mogoče naložiti sankcijo, ne da bi bilo treba predhodno ugotoviti odgovornost fizične osebe;
 - ali mora biti kršitev, ki se sankcionira, vsekakor storjena naklepno ali iz malomarnosti, ali zadostuje že objektivna kršitev obveznosti.

¹ Jezik izvirnika: španščina.

² Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL 2016, L 119, str. 1). V nadaljevanju: SUVP.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije SUVV

3. V uvodni izjavi 74 je navedeno:

„Uvesti bi bilo treba pristojnost in odgovornost upravljavca glede vsake obdelave osebnih podatkov, ki jo izvede upravljavec ali je izvedena v njegovem imenu. Upravljavec bi moral zlasti izvajati ustrezne in učinkovite ukrepe ter biti zmožen dokazati skladnost dejavnosti obdelave s to direktivo, vključno z učinkovitostjo ukrepov. Ti ukrepi bi morali upoštevati naravo, obseg, okoliščine in namene obdelave ter tveganje za pravice in svoboščine posameznikov.“

4. V uvodni izjavi 150 je navedeno:

„Za okrepitev in uskladitev upravnih kazni za kršitve te uredbe bi moral imeti vsak nadzorni organ pooblastila za naložitev upravnih glob. Ta uredba bi morala navajati kršitve, zgornjo mejo in merila za določanje s tem povezanih upravnih glob, ki bi jih moral v vsakem posameznem primeru določiti pristojni nadzorni organ ob upoštevanju vseh zadevnih okoliščin v določeni situaciji ter zlasti narave, teže in trajanja kršitve ter njenih posledic in sprejetih ukrepov za zagotavljanje skladnosti z obveznostmi iz te uredbe in za preprečitev ali ublažitev posledic kršitve. Kadar se upravne globe naložijo podjetjem, bi se podjetje v te namene moralo razumeti kot podjetje v skladu s členoma 101 in 102 PDEU. [...] Mehanizem za skladnost se lahko uporabi tudi za spodbujanje dosledne uporabe upravnih glob [...]“

5. Člen 4, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej uredbi:

[...]

7. ‚upravljavec‘ pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali drugo telo, ki samo ali skupaj z drugimi določa namene in sredstva obdelave; kadar namene in sredstva obdelave določa pravo Unije ali pravo države članice, se lahko upravljavec ali posebna merila za njegovo imenovanje določijo s pravom Unije ali pravom države članice;

8. ‚obdelovalec‘ pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali drugo telo, ki obdeluje osebne podatke v imenu upravljavca;

[...]

18. ‚podjetje‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njeno pravno obliko, vključno s partnerstvi ali združenji, ki redno opravljajo gospodarsko dejavnost;

[...]“

6. Člen 58, naslovljen „Pooblastila“, v odstavku 2 določa:

„Vsak nadzorni organ ima vsa naslednja popravljalna pooblastila:

- (a) da izda upravljavcu ali obdelovalcu opozorilo, da bi predvidena dejanja obdelave verjetno kršila določbe te uredbe;
- (b) da upravljavcu ali obdelovalcu izreče opomin, kadar so bile z dejanji obdelave kršene določbe te uredbe;
- (c) da upravljavcu ali obdelovalcu odredi, naj ugotovi zahteve posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, glede uresničevanja njegovih pravic na podlagi te uredbe;
- (d) da upravljavcu ali obdelovalcu odredi, naj dejanja obdelave, če je to ustrezno, na določen način in v določenem roku uskladi z določbami te uredbe;

[...]

- (i) da glede na okoliščine posameznega primera poleg ali namesto ukrepov iz tega odstavka naloži upravno globo v skladu s členom 83;

[...]“

7. Člen 83, naslovljen „Splošni pogoji za naložitev upravnih glob“, določa:

„1. Vsak nadzorni organ zagotovi, da so upravne globe, naložene na podlagi tega člena, v zvezi s kršitvami te uredbe iz odstavkov 4, 5 in 6, v vsakem posameznem primeru učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Glede na okoliščine posameznega primera se upravne globe naložijo poleg ali namesto ukrepov iz točk (a) do (h) in (j) člena 58(2). Pri odločanju o tem, ali se naloži upravna globa, in o višini upravne globe za vsak posamezen primer se ustrezno upošteva naslednje:

- (a) narava, teža in trajanje kršitve, pri čemer se upoštevajo narava, obseg ali namen zadevne obdelave ter število posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki in ki jih je kršitev prizadela, in raven škode, ki so jo utrpeli;
- (b) ali je kršitev naklepna ali posledica malomarnosti;
- (c) vsi ukrepi, ki jih je sprejel upravljavec ali obdelovalec, da bi omilil škodo, ki so jo utrpeli posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki;
- (d) stopnja odgovornosti upravljavca ali obdelovalca, pri čemer se upoštevajo tehnični in organizacijski ukrepi, ki jih je sprejel v skladu s členoma 25 in 32;
- (e) vse zadevne predhodne kršitve upravljavca ali obdelovalca;
- (f) stopnja sodelovanja z nadzornim organom pri odpravljanju kršitve in blažitvi morebitnih škodljivih učinkov kršitve;

- (g) vrste osebnih podatkov, ki jih zadeva kršitev,
- (h) kako je nadzorni organ izvedel za kršitev, zlasti če in v kakšnem obsegu ga je upravljavec ali obdelovalec uradno obvestil o kršitvi;
- (i) kadar so bili ukrepi iz člena 58(2) že prej odrejeni zoper zadevnega upravljavca ali obdelovalca v zvezi z enako vsebino, skladnost s temi ukrepi;
- (j) zavezanost k odobrenim kodeksom ravnanja v skladu s členom 40 ali odobrenim mehanizmom potrjevanja v skladu s členom 42, in
- (k) morebitni drugi oteževalni ali olajševalni dejavniki v zvezi z okoliščinami primera, kot so pridobljene finančne koristi ali preprečene izgube, ki neposredno ali posredno izhajajo iz kršitve.

3. Če upravljavec ali obdelovalec namerno ali iz malomarnosti pri istem ali povezanem dejanju obdelave krši več določb te uredbe, skupni znesek upravne globe ne presega zneska, določenega za najhujšo kršitev.

4. V skladu z odstavkom 2 se za kršitve naslednjih določb uporabljajo upravne globe v znesku do 10.000.000 EUR ali v primeru družbe v znesku do 2 % skupnega svetovnega letnega prometa v preteklem proračunskem letu, odvisno od tega, kateri znesek je višji [...].

5. V skladu z odstavkom 2 se za kršitve naslednjih določb uporabljajo upravne globe v znesku do 20.000.000 EUR ali v primeru družbe v znesku do 4 % skupnega svetovnega letnega prometa v preteklem proračunskem letu, odvisno od tega, kateri znesek je višji:

[...]

6. V skladu z odstavkom 2 tega člena se za neupoštevanje odredbe, ki jo izda nadzorni organ, iz člena 58(2) uporabljajo upravne globe v znesku do 20.000.000 EUR ali v primeru družbe v znesku do 4 % skupnega svetovnega letnega prometa v preteklem proračunskem letu, odvisno od tega, kateri znesek je višji.

[...]

8 Nadzorni organ izvaja pooblastila iz tega člena na podlagi ustreznih postopkovnih zaščitnih ukrepov v skladu s pravom Unije in pravom države članice, vključno z učinkovitim pravnim sredstvom in ustreznim pravnim postopkom.

[...]“

B. Nacionalno pravo Ordnungswidrigkeitengesetz (zakon o prekrških)³

8. Člen 9(1) določa, da kadar oseba deluje kot (a) organ (ali član takega organa), ki je pooblaščen za zastopanje pravne osebe, (b) družbenik, pooblaščen za zastopanje osebne družbe, ki ima pravno sposobnost, ali (c) zakoniti zastopnik tretje osebe, se zanjo uporablja vsak zakon, na podlagi katerega posebne lastnosti, razmerja ali osebne okoliščine upravičujejo možnost sankcioniranja te osebe, tudi če te značilnosti ne veljajo zanjo, temveč za zastopano osebo.

9. Na podlagi člena 9(2) to velja tudi za lastnika obrata (podjetja), ki drugi osebi v celoti ali delno zaupa vodenje ali opravljanje nalog lastnika na njeno lastno odgovornost.

10. Člen 30(1) omogoča, da se pravni osebi naloži upravna globa, če je fizična oseba, ki jo zastopa, vodi ali je odgovorna za njeno upravljanje, storila kaznivo dejanje ali ni izpolnila obveznosti, ki jih ima pravna oseba.

11. V skladu s členom 30(4) se za samostojno naložitev globe pravni osebi zahteva, da se proti članu organa ali zastopniku pravne osebe ni začel noben postopek ali, če se je tak postopek začel, da je bil ustavljen.

12. V skladu s členom 130(1) oseba, ki kot lastnik obrata ali podjetja naklepno ali iz malomarnosti ne sprejme nadzornih ukrepov, ki so potrebni za preprečitev neizpolnjevanja obveznosti v obratu ali podjetju, ki jih ima njegov lastnik in katerih kršitev se kaznuje s kaznijo ali globo, stori prekršek, če bi bilo mogoče to neizpolnitev obveznosti preprečiti ali bistveno otežiti z ustreznimi nadzornimi ukrepi, med katerimi so imenovanje, skrbna izbira in nadzor oseb, odgovornih za nadzor.

II. Dejansko stanje, spor in vprašnji za predhodno odločanje

13. Deutsche Wohnen SE (v nadaljevanju: Deutsche Wohnen) je nepremičninska družba s sedežem v Berlinu (Nemčija), ki kotira na borzi. Posredno ima prek deležev v lasti približno 163.000 stanovanjskih enot in 3000 poslovnih enot.

14. Lastnice teh nepremičnin so hčerinske družbe, povezane z družbo Deutsche Wohnen („lastniške družbe“), ki vodijo operativne posle, medtem ko je družba Deutsche Wohnen zadolžena za nadrejeno vodenje skupine. Lastniške družbe oddajajo stanovanjske in poslovne enote, s katerimi upravljajo druge družbe iz te skupine, tako imenovane storitvene družbe.

15. Družba Deutsche Wohnen in družbe iz skupine v okviru svoje poslovne dejavnosti obdelujejo osebne podatke najemnikov nepremičnin. Pri teh podatkih gre med drugim za osebne dokumente, davčne podatke, podatke o socialnem in zdravstvenem zavarovanju ter podatke o predhodnih najemnih razmerjih.

16. Berliner Beauftragte für den Datenschutz (berlinski pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov, v nadaljevanju: organ za varstvo podatkov) je 23. junija 2017 v okviru pregleda na kraju samem družbo Deutsche Wohnen opozoril, da družbe iz njene skupine shranjujejo osebne podatke najemnikov v elektronskem sistemu arhiviranja, pri katerem ni mogoče ugotoviti, ali je shranjevanje potrebno in ali je zagotovljen izbris podatkov, ki niso več potrebni.

³ Zakon z dne 24. maja 1968 (BGBl. I 481; III 454-1) v različici z dne 19. februarja 1987 (BGBl. I, str. 602), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 19. junija 2020 (BGBl. I, str. 1328). V nadaljevanju: OWiG.

17. Organ za varstvo podatkov je nato družbo Deutsche Wohnen pozval, naj do konca leta 2017 nekatere dokumente izbríše iz elektronskega sistema arhiviranja.

18. Družba Deutsche Wohnen je to zavrnila z obrazložitvijo, da izbris iz tehničnih in pravnih razlogov ni mogoč. Ta ugovor je bil obravnavan na sestanku družbe Deutsche Wohnen z organom za varstvo podatkov, na katerem je ta organ navedel, da tehnične rešitve za izbris podatkov obstajajo. Komunikacija se je nadaljevala in družba Deutsche Wohnen je napovedala, da namerava uvesti nov sistem, ki bi nadomestil sistem, ki ga je organ za varstvo podatkov zavrnil.

19. Organ za varstvo podatkov je 5. marca 2020 opravil pregled na sedežu skupine tega podjetja, pri katerem je iz baze podatkov odvzel skupno 16 vzorcev. Sočasno je družba Deutsche Wohnen organu sporočila, da je bil sporni sistem arhiviranja že izklopljen in bo nemudoma prišlo do migracije podatkov na novi sistem.

20. Organ za varstvo podatkov je 30. oktobra 2020 zoper družbo Deutsche Wohnen izdal odločbo o naložitvi globe, ker:

- je med 25. majem 2018 in 5. marcem 2019 naklepno opustila sprejetje nujnih ukrepov, ki bi omogočali redni izbris podatkov o najemnikih, ki niso več potrebni ali se na drug način neupravičeno shranjujejo;
- je hranila osebne podatke najmanj 15 natančneje opisanih najemnikov, čeprav je vedela, da to ni ali ni bilo več potrebno.

21. Za naklepno kršitev člena 25(1) in člena 5(1)(a), (c) in (e) SUVP je bila naložena globa v višini 14.385.000 EUR, za petnajst kršitev člena 6(1) SUVP pa so bile naložene globe v višini od 3000 do 17.000 EUR.

22. Družba Deutsche Wohnen je zoper sankciji vložila tožbo pri Landgericht Berlin (deželno sodišče v Berlinu, Nemčija), ki je tožbi ugodilo.

23. Staatsanwaltschaft Berlin (državno tožilstvo v Berlinu, Nemčija) je prvostopenjsko odločbo izpodbijalo pred Kammergericht Berlin (višje deželno sodišče v Berlinu, Nemčija), ki je Sodišču predložilo ti vprašnji za predhodno odločanje:

„1. Ali je treba člen 83, od (4) do (6), [SUVP] razlagati tako, da se z njim v nacionalno pravo vnaša funkcionalni pojem podjetja, opredeljen v členih 101 in 102 PDEU, in načelo odgovornosti nosilca funkcij (Funktionsträgerprinzip), česar posledica je, da se lahko upravni postopek zaradi naložitve globe z razširitvijo načela odgovornosti pravnega subjekta (Rechtsträgerprinzip), na katerem temelji člen 30 [OWiG], začne neposredno proti podjetju in za naložitev upravne globe ni potrebna ugotovitev, da je prekršek, ob morebitni izpolnitvi vseh objektivnih in subjektivnih značilnostih delikta, storila določena fizična oseba?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali je treba člen 83 od (4) do (6), [SUVP] razlagati tako, da je moralo podjetje kršitev, ki jo je storil sodelavec, storiti krivdno (glej člen 23 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003⁴⁾), ali za naložitev upravne globe podjetju načeloma zadostuje že objektivna kršitev dolžnosti („strict liability“), ki mu jo je mogoče pripisati?“

⁴ Uredba Sveta z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205).

III. Postopek pred Sodiščem

24. Predlog za sprejetje predhodne odločbe je na Sodišče prispel 23. decembra 2021.

25. Pisna stališča so predložile družba Deutsche Wohnen, nemška, estonska in norveška vlada ter Evropska komisija.

26. Sodišče je 9. novembra 2022 na podlagi člena 101(1) Poslovnika predložitveno sodišče pozvalo, naj pojasni:

- morebitno upoštevnost člena 130 OWiG za prvo postavljeno vprašanje;
- razloge, zaradi katerih meni, da je odgovor na drugo vprašanje za predhodno odločanje nujen, ker so bile v skladu s predložitveno odločbo sankcije naložene zaradi naklepne kršitve več določb SUVP.

27. Zadevna pojasnila so na Sodišče prispela 11. januarja 2023.

28. Obravnave 17. januarja 2023 so se poleg strank, ki so predložile pisna stališča, udeležili nizozemska vlada, Evropski parlament in Svet Evropske unije.

IV. Analiza

A. Prvo vprašanje za predhodno odločanje

1. Uvodne ugotovitve

29. Prvo vprašanje predložitvenega sodišča se na kratko glasi, ali je v skladu s pravom Unije pravni osebi mogoče naložiti sankcijo zaradi kršitve SUVP, ne da bi bilo treba to kršitev najprej pripisati fizični osebi.

30. Vendar je predložitveno sodišče v svoje vprašanje vneslo več elementov, ki povečujejo njegovo zapletenost:

- kot določbo, katere razlaga bi lahko dala odgovor na njegovo vprašanje, je opredelilo člen 83, od (4) do (6), SUVP;
- sklicuje se na tako imenovani „funkcionalni pojem podjetja, opredeljen v členih 101 in 102 PDEU, in načelo odgovornosti nosilca funkcij“.

31. Predložitveno sodišče trdi, da nacionalna zakonodaja omogoča naložitev globe podjetju le, če se mu lahko pripišejo nekatere kršitve, ki so jih storili (samo) vodstveni delavci kot njegovi zastopniki.⁵

⁵ Obrazložitev II, točka 1, predložitvene odločbe. Glej točko 41 in naslednje teh sklepnih predlogov.

32. Družba Deutsche Wohnen in nemška vlada se s to trditvijo ne strinjata. Po njunem mnenju je treba člen 30 OWiG razlagati v povezavi s členom 9 in členom 130 OWiG, s katerima tvori skladen sistem sankcioniranja. V skladu s tem sistemom je mogoče podjetju naložiti upravno sankcijo, ne da bi bilo treba začeti postopek proti fizični osebi, ki je delovala v njegovem imenu.⁶

33. Predložitveno sodišče, ki ga je Sodišče pozvalo, naj se izreče o morebitni upoštevnosti člena 130 OWiG, je odgovorilo, da za prvo vprašanje za predhodno odločanje ni upošteven. V podporo svojemu stališču navaja, da:

- čeprav ta člen v povezavi s členoma 9 in 30 OWiG omogoča naložitev glob podjetju, je varstvo pravnih dobrin, ki ga zagotavlja prva od teh določb, zelo omejeno v primerjavi z ureditvijo odgovornosti, ki izhaja iz členov 101 in 102 PDEU;
- je naslovnik člena 130 OWiG lastnik podjetja, ki ni izpolnil obveznosti nadzora. Preizkus kršitve obveznosti, ki jo je mogoče pripisati lastniku podjetja, naj bi presegal ugotovitev kršitve pravnih interesov, ki jo je storilo to podjetje. Ta preizkus naj bi zahteval preiskavo in pojasnitev notranje strukture in (splošnih in posebnih) postopkov, ki so ne le v obravnavani zadevi, temveč v vseh skupinah izjemno zapleteni, kar naj bi bilo v številnih primerih nemogoče. V zvezi s tem naj bi bilo sporno, ali je skupine dejansko mogoče opredeliti kot podjetja ali lastnike podjetij v smislu člena 130 OWiG.

34. Ta pojasnila kažejo, da prvo vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, ustreza razumevanju nacionalnega prava, ki v nasprotju s stališčem nemške vlade dopušča ureditev odgovornosti pravnih oseb, katere značilnosti bi lahko bile neskladne s pravom Unije.

35. Sodišče mora upoštevati nacionalni pravni okvir, kot ga opisuje predložitveno sodišče,⁷ ki je pristojno za razlago nacionalnega prava. Na vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih postavijo nacionalna sodišča, je treba odgovoriti glede na pravni in dejanski okvir, ki so ga pristojna opredeliti sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preizkuša.⁸

36. Na podlagi teh predpostavk bom torej preučil prvo vprašanje za predhodno odločanje.

2. Pravne osebe, za katere se uporablja sankcija iz SUVP

37. Pravo Evropske unije ne nasprotuje temu, da se družba Deutsche Wohnen šteje za storilko kršitve in je dolžna plačati naloženo kazen. Ta možnost je *abstraktno* predvidena v SUVP in je bila v tej zadevi tudi *konkretno* uporabljena:

- v abstraktnem smislu, kot bom pojasnil v nadaljevanju, dejstvo, da je pravno osebo mogoče neposredno sankcionirati zaradi kršitev na področju varstva podatkov, ni le urejeno z več

⁶ Točka 45 pisnega stališča družbe Deutsche Wohnen ter točki 24 in 25 pisnega stališča nemške vlade.

⁷ V okviru postopka, določenega v členu 267 PDEU, ki temelji na jasni ločitvi nalog med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, je zgolj nacionalno sodišče pristojno za ugotavljanje in presojo dejanskega stanja spora o glavni stvari ter za razlago in uporabo nacionalnega prava. Sodba z dne 26. aprila 2017, Farkas (C-564/15, EU:C:2017:302, točka 37).

⁸ Sodišče lahko odločanje o vprašanju za predhodno odločanje zavrne samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na postavljena vprašanja koristno odgovorilo (med drugim sodba z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točka 50)). V obravnavani zadevi ni podana nobena od teh okoliščin.

določbami SUVP, temveč je dejansko eden od ključnih mehanizmov za zagotavljanje učinkovitosti te uredbe;

- konkretno, v skladu s predložitveno odločbo je bila sporna globa družbi Deutsche Wohnen naložena zaradi vrste kršitev SUVP, ki so bile pripisane tej družbi kot upravljavcu podatkov.⁹ Nanjo je bila naslovljena zahteva organa za varstvo podatkov, na katero je odgovorila na že navedeni način, in nato vztrajala pri ravnanju, ki ji ga je očital ta organ. Z določitvijo naslovnika sankcije torej ni bilo težav.¹⁰

38. Glede *abstraktnega vidika* ni potrebno veliko premislekov, da bi se podprla predpostavka, da je mogoče pravno osebo neposredno sankcionirati kot kršiteljico SUVP. To predpostavko je mogoče brez razlagalnih težav izpeljati iz branja členov 4, 58 in 83 SUVP:

- v členu 4 sta opredeljena pojma upravljavca in obdelovalca, pri čemer je izrecno navedeno, da sta to lahko pravni osebi;¹¹
- s členom 58(2) je nadzornim organom dodeljena vrsta „popravljalnih pooblastil“ v zvezi z upravljavci ali obdelovalci (torej tudi v zvezi s pravnimi osebami). Med temi popravljalnimi pooblastili je naložitev „upravne globe“ (točka (i));
- v členu 83 SUVP so pri naštevanju meril za določanje zneska upravnih glob navedeni elementi, ki so vsekakor lahko podani pri ravnanju pravnih oseb.

39. Iz vseh teh določb skupaj povsem jasno izhaja, da SUVP določa, da je lahko neposredni naslovník upravnih glob, ki so posledica kršitev te uredbe, pravna oseba.¹² To se je zdelo povsem jasno tudi nacionalnim organom, pristojnim za to področje, ki so pravnim osebam, ki so kršile SUVP, brez oklevanja naložile – včasih visoke – globe.¹³

40. Glede *konkretnega vidika* ponavljam, da se je organ za varstvo podatkov obrnil na družbo Deutsche Wohnen kot upravljavca podatkov in ji naložil, naj iz svojih zbirk izbriše nekatere osebne podatke najemnikov, česar ta družba v določenem obdobju ni izpolnila, dokler ni spremenila svojih sistemov za shranjevanje podatkov.

⁹ Čeprav družba Deutsche Wohnen med javno obravnavo ni želela priznati tega statusa, je res, da njen profil ustreza opredelitvi „upravljavca“ iz člena 4 SUVP. To drži ne glede na njeno dejansko *odgovornost* za kršitve, ki se ji očitajo kot „upravljavcu“, to je osebi, ki je odgovorna za obdelavo podatkov.

¹⁰ Drugo vprašanje je, ali je treba pri določitvi zneska ustrezne sankcije po potrebi upoštevati morebitno vključenost družbe Deutsche Wohnen in njenih hčerinskih družb v nadrejeno gospodarsko enoto. Čeprav se tako zdi, se v tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe ne sprašuje o klasičnih težavah pripisovanja odgovornosti matičnim in hčerinskim družbam ali skupinam družb.

¹¹ V členu 4, točka 7, SUVP je „upravljavec“ za namene te zadeve opredeljen kot „pravn[a] oseb[a] [...], ki sam[a] ali skupaj z drugimi določa namene in sredstva obdelave“; v točki 8 tega člena je „obdelovalec“ opredeljen kot „pravn[a] oseb[a] [...], ki obdeluje osebne podatke v imenu upravljavca“.

¹² Seveda ima pravna oseba tudi pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper pravno zavezujočo odločitev nadzornega organa, ki se na njo nanaša (člen 78(1) SUVP), in torej tudi zoper vsako upravno globo, ki bi ji lahko bila naložena.

¹³ Na primer, irski organ za varstvo podatkov je 31. decembra 2022 družbi Facebook naložil globo v višini 210 milijonov EUR, družbi Instagram pa 180 milijonov EUR.

3. Ali je nujen predhodni pripis odgovornosti fizični osebi?

41. Predložitveno sodišče trdi, da nacionalno pravo zahteva, da se za neposredno sankcioniranje podjetja zaradi kršitve SUVP predhodno ugotovi odgovornost fizične osebe. To naj bi izhajalo iz člena 30 OWiG: podjetju naj bi bilo mogoče naložiti globo le, če mu je mogoče pripisati nekatere kršitve, ki so jih storili njegovi vodstveni delavci kot zastopniki, pri čemer mora zastopnik zadevni predpis kršiti z nezakonitim in krivdnim ravnanjem.¹⁴

42. V odgovor na ugovor nemške vlade, ki se pri nasprotovanju razlagi predložitvenega sodišča sklicuje na člen 130 OWiG, je predložitveno sodišče izrazilo stališče, ki sem ga že navedel v zapisu njegovega odgovora Sodišču.¹⁵ Skratka, trdi, da je varstvo pravnih dobrin, ki ga zagotavlja ta določba, zelo omejeno v primerjavi z ureditvijo odgovornosti, ki izhaja iz členov 101 in 102 PDEU.

43. Pravilo o predhodni ugotovitvi odgovornosti fizične osebe, na katero se sklicuje predložitveno sodišče, pa naj se ne bi uporabljalo, če bi bil s členom 83, od (4) do (6), SUVP v nacionalno pravo prenesen „funkcionalni pojem podjetja“, ki je značilen za člena 101 in 102 PDEU.

a) Vpliv pojma, uporabljenega v členih 101 PDEU in 102 PDEU

44. Člen 83, od (4) do (6), SUVP se nanaša na izračun višine sankcij za kršitve SUVP, ki so v njem navedene. Natančneje, ti trije odstavki določajo možnost, da se sankcionira „družba“ oziroma „podjetje“.

45. V tem okviru je treba sklicevanje na pojem podjetja v uvodni izjavi 150 SUVP razumeti v smislu členov 101 PDEU in 102 PDEU. Naj spomnim, da se po mnenju Sodišča „konkurenčno pravo Unije nanaša na dejavnosti podjetij, pri čemer pojem podjetja zajema vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravno obliko in način financiranja“.¹⁶

46. Ker je najvišji znesek sankcij za kršitev SUVP za podjetja, ki so upravljavci ali obdelovalci podatkov, določen kot odstotek „skupnega svetovnega letnega prometa v preteklem proračunskem letu“, se za določitev tega zneska ni mogoče sklicevati na formalno pravno osebnost družbe, temveč na gospodarsko enoto v zgoraj navedenem smislu.

47. Tako je, ker morajo biti v skladu členom 83(1) SUVP upravne globe iz odstavkov od 4 do 6 tega člena „učinkovite, sorazmerne in odvračilne“. Te tri značilnosti je mogoče predpostaviti le za globo, katere znesek se določi glede na dejansko plačilno sposobnost osebe, na katero je naslovljena. Zato je treba za izračun sankcije uporabiti vsebinski ali ekonomski pojem podjetja, in ne strogo formalnega.

48. Evropski zakonodajalec je torej za določitev zneska glob zaradi kršitev SUVP prevzel dejansko ali vsebinsko opredelitev pojma „podjetje“, ki je značilna za konkurenčno pravo.¹⁷ Vendar poudarjam, da SUVP ta pojem uvaja le za te namene.

¹⁴ Obrazložitev II, točka 1, predložitvene odločbe.

¹⁵ Glej točko 32 teh sklepnih predlogov.

¹⁶ Sodba z dne 27. aprila 2017, Akzo Nobel in drugi/Komisija (C-516/15 P, EU:C:2017:314, točka 47).

¹⁷ Sodba z dne 10. aprila 2014, Areva in drugi/Komisija (C-247/11 P in C-253/11 P, EU:C:2014:257, točka 123).

49. V obravnavani zadevi bi bil torej pojem podjetja iz členov 101 PDEU in 102 PDEU lahko upošteven pri določitvi višine globe, ki jo je treba naložiti družbi Deutsche Wohnen. To, ali se tej družbi pripiše status sankcioniranega subjekta (natančneje: storilca kršitve), pa ni strogo odvisno od uporabe teh dveh členov PDEU.

50. To ne preprečuje, da se po analogiji splošna načela, ki urejajo sistem sankcioniranja iz konkurenčnega prava (ki ga je Sodišče že velikokrat razlagalo), smiselno uporabljajo na področju odgovornosti pravnih oseb za njihove kršitve na področju varstva osebnih podatkov.¹⁸

b) Neposredno pripisovanje odgovornosti pravni osebi

51. Ali je nacionalna ureditev, ki naložitev upravnih sankcij pravnim osebam pogojuje s predhodnim postopkom proti fizični osebi, v skladu s SUVP?

52. SUVP ima poleg splošnega področja uporabe tudi zavezujočo naravo in se neposredno uporablja v vseh državah članicah, v skladu s členom 288 PDEU. Te značilnosti bi bile oslABLJENE, če bi države članice lahko odstopale od dokončne ureditve predpisov, ki jih je zakonodajalec Unije določil v SUVP.

53. Res je, da nekatere določbe SUVP prav zaradi edinstvenosti in značilnosti predmeta te uredbe državam članicam dopuščajo določen manevrski prostor za ohranitev ali sprejetje nacionalnih pravil, da bi se nekatere od teh določb natančneje opredelile. Navedeno na primer velja:

- za obdelavo osebnih podatkov zaradi izpolnjevanja pravne obveznosti, za opravljanje naloge, ki se izvaja v javnem interesu, ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu;¹⁹
- za obdelavo posebnih vrst osebnih podatkov, saj SUVP ne izključuje, da države članice določijo okoliščine v zvezi s posebnimi primeri obdelave, vključno s podrobnejšo določitvijo pogojev za zakonitost te obdelave.²⁰

54. Menim, da te diskrecijske pravice države, o kateri se je razpravljalo na obravnavi, ni mogoče razširiti tako, da bi se zmanjšala možnost pripisovanja odgovornosti pravni osebi, kot naj bi po mnenju predložitvenega sodišča izhajalo iz člena 30 OWiG.

55. Taka oblika ureditve odgovornosti pravnih oseb bi omogočala, da se s področja uporabe sistema sankcioniranja SUVP izvzamejo kršitve, ki jih je treba v skladu s to uredbo pripisati pravni osebi kot upravljavcu ali obdelovalcu. To bi veljalo, če fizične osebe, ki zastopajo, vodijo ali upravljajo pravno osebo, ne bi bile vpletene v te kršitve.

56. Ker je, ponavljam, pravna oseba lahko upravljavec podatkov in kot taka storilec kršitev SUVP, ki jih je mogoče pripisati njej, bi lahko uporaba člena 30 OWiG povzročila oslabitev ali neupravičeno zožitev obsega ravnanj, ki se lahko sankcionirajo, kar ni v skladu s splošnim okvirom same SUVP.

¹⁸ Kot sem že navedel, težave v zvezi z razmerjem med matičnimi in hčerinskimi družbami za namene sankcioniranja niso predmet tega postopka predhodnega odločanja. Prav tako v okviru predloga za sprejetje predhodne odločbe niso bila postavljena vprašanja o dokaznem bremenu glede zatrjevanih dejstev.

¹⁹ Uvodna izjava 10 SUVP.

²⁰ Prav tam.

57. Pravna oseba, ki jo je mogoče opredeliti kot upravljavca ali obdelovalca osebnih podatkov, mora nositi posledice v smislu sankcij za kršitve SUVP, ki jih storijo ne le njeni zastopniki, direktorji ali upravljavci, temveč tudi fizične osebe (zaposleni v širšem smislu), ki delujejo v okviru njene poslovne dejavnosti in pod nadzorom njenih zastopnikov, direktorjev ali upravljavcev.

58. Te fizične osebe dejansko oblikujejo in določajo voljo pravne osebe, tako da jo konkretizirajo s posamičnimi in konkretnimi dejanji. Ta posamezna dejanja je kot konkreten izraz te volje nazadnje mogoče pripisati sami pravni osebi.

59. To so, skratka, fizične osebe, ki sicer niso dejanske zastopnice pravne osebe, vendar delujejo pod nadzorom tistih, ki so pri zastopanju te pravne osebe pomanjkljivo nadzirali prvonavedene osebe. Nazadnje je mogoče odgovornost pripisati sami pravni osebi, saj je kršitev zaposlenega, ki deluje pod nadzorom njenih vodstvenih organov, pomanjkljivost sistema nadzora, za katerega so ti organi neposredno odgovorni.

60. Navedeno ustreza razlagi nacionalnega prava, ki jo je podalo predložitveno sodišče. Vendar nemška vlada trdi, da povezana uporaba členov 9, 30 in 130 OWiG ustvarja sistem, v katerem se kršitve, ki so pripisane pravni osebi, storijo pa jih fizične osebe, ki nimajo vodstvenih ali zastopniških funkcij, lahko sankcionirajo, ne da bi bilo treba te fizične osebe identificirati.²¹

61. Kot sem že navedel, mora določbe svojega nacionalnega prava razložiti predložitveno sodišče. Nemška sodišča morajo v skladu z nacionalno sodno prakso in pravno teorijo, na katero se sklicuje nemška vlada,²² odločiti, ali navedene določbe dopuščajo razlago nacionalnega prava, ki je v skladu z zahtevami prava Unije.

62. Če bi bila taka razlaga *contra legem* in bi bilo zaradi posebne strukture nacionalnega sistema sankcij nemogoče v celoti uporabiti pravila SUVP na tem področju, bi morale predložitveno sodišče za zagotovitev primarnosti SUVP zavrniti uporabo nacionalnega pravila, ki ni v skladu s pravom Unije.

B. Drugo vprašanje za predhodno odločanje

63. Predložitveno sodišče želi izvedeti, ali je v skladu s členom 83, od (4) do (6), SUVP „moralo podjetje kršitev, ki jo je storil sodelavec, storiti krivdno [...] ali za naložitev upravne globe podjetju načeloma zadostuje že objektivna kršitev dolžnosti („strict liability“), ki mu jo je mogoče pripisati“.²³

64. Tako postavljeno vprašanje je hipotetično, zato ni dopustno iz dveh razlogov.

65. Prvič, v skladu s predložitveno odločbo je bila družbi Deutsche Wohnen naložena sankcija za naklepno (namerno) ravnanje in ne zgolj za „objektivno kršitev“ SUVP. Zgoraj opisano dejansko stanje kaže, da je ta družba zavestno in naklepno opustila upoštevanje zahteve organa za varstvo

²¹ Točka 25 pisnega stališča nemške vlade. Predložitveno sodišče v nasprotju s to trditvijo zagovarja stališče, kot je bilo navedeno zgoraj, da je varstvo pravnih dobrin, ki ga zagotavlja nacionalno pravo, tudi v povezavi s členoma 9 in 30 OWiG, zelo omejeno v primerjavi z ureditvijo odgovornosti, ki izhaja iz členov 101 in 102 PDEU.

²² Točka 25 pisnega stališča nemške vlade, opombe od 16 do 18.

²³ Izraz *strict liability* v angleškem prevodu sodb Sodišča običajno ustreza izrazom *responsabilidad objetiva* (španska različica); *responsabilité objective* (francoska različica); *responsabilità oggettiva* (italijanska različica); *responsabilidade objetiva* (portugalska različica); *objektiven Verantwortlichkeit* (nemška različica) in *objectieve aansprakelijkheid* (nizozemska različica).

podatkov in je vztrajala pri prepovedani obdelavi podatkov. Za to opredelitev ni pomembno, da je pri spreminjanju svojih sistemov za obdelavo podatkov naletela na številne tehnične in pravne težave.

66. Drugič, predložitveno sodišče je na zahtevo Sodišča, naj pojasni svoje vprašanje, navedlo, da prvostopenjsko sodišče ni vezano na ugotovitve iz odločbe o naložitvi sankcije in da lahko to sodišče v prihodnosti odloči o pritožbenih razlogih zoper sankcijo. Če se bo prepričalo, da je prišlo do kršitve, naj bi bilo treba ugotoviti, za katero vrsto kršitve gre, kar je odvisno od odgovora na to drugo vprašanje za predhodno odločanje.

67. Tudi to pojasnilo kaže, da je drugo vprašanje za predhodno odločanje hipotetično: presoja o opredelitvi ravnanja ni nujna za rešitev spora pred predložitvenim sodiščem, temveč bo potrebna, če bo zadeva v prihodnosti vrnjena v presojo prvostopenjskemu sodišču.

68. Če bi se Sodišče odločilo vsebinsko preučiti to vprašanje, vsekakor menim, da odgovor na to vprašanje ni odvisen od razlage člena 83, od (4) do (6), SUVP, katerega namen je določitev višine upravnih glob.

69. Predložitveno sodišče razlikuje med: (a) kršitvijo, ki jo stori zaposleni pravne osebe, in (b) obstojem naklepa ali malomarnosti pravne osebe pri tej kršitvi.

70. Menim, da je „kršitev, ki jo je storil zaposleni“, iz razlogov, ki sem jih pojasnil v zvezi s prvim vprašanjem, v resnici kršitev, ki jo je storila pravna oseba, pod katere nadzorom je deloval.

71. Pravilno oblikovano vprašanje se torej nanaša na to, ali se pravni osebi lahko naloži sankcija za objektivno (nekrivdno) kršitev obveznosti, ki jih ima kot upravljavec ali obdelovalec podatkov.

72. Pri odgovoru na to vprašanje je morda koristno upoštevati sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) v zvezi z načelom zakonitosti v kazenskem pravu, ki ga zagotavlja člen 7 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP).

73. Čeprav EKČP ni pravni instrument, formalno vključen v pravni red Unije, saj Unija k njej ni pristopila, so temeljne pravice, ki so priznane s to konvencijo, kot splošna načela del prava Unije (člen 6(3) PEU).

74. Po mnenju Sodišča „je namen člena 52(3) Listine, ki določa, da imajo pravice iz Listine, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z EKČP, enako vsebino in obseg kot pravice, ki jih določa navedena konvencija, zagotoviti potrebno usklajenost med temi posameznimi pravicami, ne da bi to posegalo v avtonomijo prava Unije in Sodišča“.²⁴

75. Sodna praksa ESČP pri razlagi člena 7 EKČP pa vsebuje odtenke, ki se ne ujemajo popolnoma:

- po eni strani, čeprav v tem členu ni izrecno omenjena moralna povezava med materialnim elementom kršitve in osebo, ki se šteje za njenega storilca, logika sankcije in sam pojem krivde vodita k razlagi, da se kot pogoj za sankcijo zahteva povezava intelektualne narave (zavedanje in volja), ki omogoča presojo elementa odgovornosti v ravnanju dejanskega storilca kršitve;²⁵

²⁴ Med drugim sodba z dne 2. februarja 2021, Consob (C-481/19, EU:C:2021:84, točka 36).

²⁵ Sodba ESČP z dne 20. januarja 2009, Sud Fondi in drugi proti Italiji (CE:ECHR:2009:0120JUD007590901, točka 116).

- po drugi strani pa, kot je norveška vlada opozorila na obravnavi, ESČP ne nasprotuje kaznivosti objektivnih dejanj. V sodbi z dne 7. oktobra 1988 v zadevi Salabiaku proti Franciji²⁶ je razsodilo, da je tako le „načeloma in pod nekaterimi pogoji“, saj čeprav EKČP ne nasprotuje tem domnevam, „na kazenskem področju državam pogodbenicam nalaga, da ostanejo v določenih mejah“.²⁷

76. Z uporabo kategorij, značilnih za kazensko pravo (*nulla poena sine culpa*), v prekrškovnem pravu dejansko nastanejo precejšnje razlagalne težave. Pojem *krivde* (v obliki malomarnosti) lahko spada med primere zgolj neupoštevanja zakonske določbe, čeprav za storilca velja obveznost, da se seznanj, kakšno ravnanje se od njega zahteva.

77. S tega vidika bi lahko različne oblike *krivde*, vključno z lažjimi, in različni temelji odgovornosti (na primer *culpa in vigilando* ali *in eligendo*) izhajali iz ravnanja, ki bi ga neko sodišče z drugega zornega kota opredelilo kot primer objektivne odgovornosti. Meje med eno in drugo kategorijo torej v prekrškovnem pravu niso tako jasne, kot se zdi, da izhaja iz predložitvene odločbe.

78. Res je, da je Sodišče v zvezi s pravom Unije v nekaterih primerih priznalo sistem, ki ga opredeljuje kot objektivno odgovornost na področju sankcioniranja. To je na primer storilo v sodbi z dne 22. marca 2017, Euro-Team in Spirál-Gép, in sicer s temi besedami:

- „[kar se tiče] skladnost[i] vzpostavitve objektivne odgovornosti z načelom sorazmernosti, je treba ugotoviti, da je Sodišče že večkrat presodilo, da uvedba takih pravil, s katerimi se kaznuje kršitev prava Unije, sama po sebi ni v nasprotju s tem pravom“;
- „uvedba pravil, ki nalagajo objektivno odgovornost, ni nesorazmerna glede na želene cilje, če ta pravila zadevne osebe spodbujajo k spoštovanju določb neke uredbe in če so želeni cilji v splošnem interesu, na podlagi katerega je mogoče utemeljiti naložitev takih pravil“.²⁸

79. Vendar je bila ta sodna praksa izoblikovana na področjih, ki se ne nanašajo na varstvo podatkov, v zvezi z nespoštovanjem pozitivnih obveznosti predvsem v formalnem smislu: šlo je za sankcije, naložene za uporabo odseka avtoceste brez plačila zahtevanega zneska cestnine,²⁹ ali za nespoštovanje določb o uporabi tahografskega vložka tahografa, nameščenega na tovornjaku.³⁰

80. Kar se tiče obveznosti, določene s SUVP – med katerimi so tiste, ki pogojujejo obdelavo podatkov (člen 5 SUVP) in njeno zakonitost (člen 6 SUVP) – presoja njihovega spoštovanja vključuje zapleten postopek ocenjevanja in presoje, ne le ugotovitev formalne neizpolnitve obveznosti.

²⁶ CE:ECHR:1988:1007JUD001051983.

²⁷ Sodba ESČP z dne 7. oktobra 1988, Salabiaku proti Franciji, točki 27 in 28.

²⁸ Sodba z dne 22. marca 2017, Euro-Team in Spirál-Gép (C-497/15 in C-498/15, EU:C:2017:229, točki 53 in 54), v kateri je napoteno na sodbo z dne 9. februarja 2012, Urbán (C-210/10, EU:C:2012:64, točki 47 in 48).

²⁹ Sodba z dne 22. marca 2017, Euro-Team in Spirál-Gép (C-497/15 in C-498/15, EU:C:2017:229).

³⁰ Sodba z dne 9. februarja 2012, Urbán (C-210/10, EU:C:2012:64).

81. Vsekakor menim, da člen 83 SUVP potrjuje izvzetje iz ureditve objektivne (nekrivdne) odgovornosti na področju sankcioniranja, in sicer zahteva, da je pri sankcioniranem ravnanju prisoten naklep ali malomarnost. Menim, da to izhaja iz več odstavkov tega člena:

- v skladu z odstavkom 1 je treba zagotoviti, da so globe, naložene zaradi kršitev, „sorazmerne“. Načelo sorazmernosti kazni je zagotovljeno s členom 49 Listine in posledično s sodno prakso ESČP, ki sem jo navedel zgoraj;
- v odstavku 2(b) je izrecno navedeno, da je to, „ali je kršitev naklepna ali posledica malomarnosti“, odločilen dejavnik za naložitev upravne globe in določitev njenega zneska.³¹ Drugi dejavniki, naštetih v točkah od (a) do (k) istega odstavka, določajo posamezne upoštevne okoliščine vsakega posameznega primera, več od njih pa ima subjektiven sestavni del,³² ne da bi bila navedena objektivnost kršitve na tem seznamu;
- v odstavku 3 je določeno, da se za hkratno neupoštevanje več določb SUVP (hkratne kršitve) upravljavca ali obdelovalca „namerno ali iz malomarnosti“ izreče globa, katere znesek ne presega zneska, določenega za najhujšo kršitev. Domneva se torej, da povsem objektivne neizpolnitve obveznosti za namene sankcioniranja niso upoštevne, če niso bile hkrati storjene naklepne kršitve ali kršitve iz malomarnosti.

82. Teza, ki sem jo pravkar predstavil, bi lahko bila brezpredmetna, če bi, kot trdijo nekatere vlade, ki so intervenirale, neobstoj *izrecnih* določb o tem v SUVP pomenil, da imajo države članice možnost izbrati sistem subjektivne odgovornosti (naklep ali malomarnost) ali sistem, ki vključuje tudi objektivno odgovornost.

83. Priznam, da stališče teh vlad do neke mere podpira naslednji argument: ker se člen 83(2) SUVP sklicuje na naklep ali malomarnost kot na dejavnika za določitev zneska globe, in ne kot na neizogibna (bistvena) elementa samega kršitvenega ravnanja, naj bi ta določba državam članicam dopuščala možnost, da bistvene elemente kršitve določijo po lastni presoji.

84. Vendar tako kot Komisija menim, da je treba sistem sankcij, ki ga določa SUVP in ki je nedvomno namenjen neposredni uporabi, pravilno razlagati tako, da je potrebna enotna in dosledna rešitev³³ za vse države članice, ne pa da vsaka država članica sama odloča, ali je treba kršitve, ki se lahko kaznujejo, razširiti na kršitve, ki niso naklepne ali iz malomarnosti, ali ne.

85. Menim, da ustreznost enotne rešitve (in neizvedljivost ločenih rešitev) potrjujejo uvodne izjave SUVP, ki jih je predložitveno sodišče navedlo v predlogu za sprejetje predhodne odločbe in v katerih se ponovno poudarja potreba po kaznovanju kršitev z enakovrednimi sankcijami.³⁴ Enakovrednosti ne bi bilo, če bi si vsaka država članica dovolila kot kaznive opredeliti različne kršitve, tako da bi dopuščala tiste kršitve, ki pomenijo zgolj objektivno neizpolnitev obveznosti in nimajo elementa naklepa ali malomarnosti.

³¹ Vendar glej točki 82 in 83 teh sklepnih predlogov.

³² Tako se na primer točka (a) nanaša na namen obdelave, točka (c) na ukrepe, sprejete za omilitev škode, točka (d) na stopnjo odgovornosti glede na izvedene ukrepe, točka (f) pa na stopnjo sodelovanja z nadzornim organom.

³³ Uvodna izjava 150 SUVP se nanaša na *dosledno uporabo upravnih glob* držav članic. Vendar lahko zadnjenaavedene določijo, „ali bi se morale upravne globe uporabljati tudi za javne organe in v kakšnem obsegu“. To ne vpliva na posebne določbe za Dansko in Estonijo, na katere se nanaša uvodna izjava 151, in na predpostavke, povzete v uvodni izjavi 152.

³⁴ V uvodni izjavi 10 SUVP je pozvano k „*dosledn[i] in enotn[i] uporab[i] pravil* za varstvo temeljnih pravic in svoboščin posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov“ (moj poudarek). V uvodni izjavi 11 je navedeno, da je treba kršitve kaznovati z *enakovrednimi sankcijami*, ta izraz pa se ponovi v uvodni izjavi 13.

V. Predlog

86. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanje Kammergericht Berlin (višje deželno sodišče v Berlinu, Nemčija) odgovori:

Člen 58(2)(i) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) v povezavi s členom 4, točka 7, in členom 83 te uredbe

je treba razlagati tako, da

naložitev upravne globe pravni osebi, ki je upravljavec osebnih podatkov, ni odvisna od predhodne ugotovitve kršitve, ki jo je storila ena ali več posameznih fizičnih oseb iz te pravne osebe.

Za upravne globe, ki se lahko naložijo na podlagi Uredbe (ES) št. 2016/679, mora biti ugotovljen naklep ali malomarnost pri ravnanju, ki pomeni sankcionirano kršitev.